

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Dnr M2016/01623/R

Malmö den 12 januari 2017

REMISSVAR: Promemoria - Otillåten avfallstransport

Avfall Sverige är branschorganisationen inom avfallshantering och återvinning. Det är Avfall Sveriges medlemmar som ser till att avfall tas om hand och återvinns i landets alla kommuner. Vi gör det på samhällets uppdrag: miljösäkert, hållbart och långsiktigt. Vår vision är "Det finns inget avfall". Vi verkar för att förebygga att avfall uppstår, att mer återanvänds och att det avfall som uppstår återvinns och tas om hand på bästa sätt. Kommunerna och deras bolag är ambassadör, katalysator och garant för denna omställning.

Avfall Sverige bildades redan 1947 och har omkring 400 medlemmar. Avfall Sveriges medlemmar är kommuner, kommunalförbund, kommunala bolag och kommunala regionbolag inom avfall och återvinning. Deras kunder utgör Sveriges invånare och en stor del av näringslivet. Genom medlemmarna representerar Avfall Sverige Sveriges befolkning. I Avfall Sverige ingår, som associerade medlemmar, ett hundratal tillverkare, konsulter och privata utförare aktiva inom avfallshantering.

1. Förslagets koppling till Avfall Sveriges generella ståndpunkter

Avfall Sverige stödjer avfallshierarkin som princip för avfallshanteringen. Avfall Sverige anser att avfallshanteringen är en väsentlig del av samhällets infrastruktur. Vidare anser Avfall Sverige att det är viktigt att arbeta för att motverka nedskräpning och dumpning. Avfall Sverige konstaterar att de föreslagna ändringarna av straffbestämmelser för otillåten avfallstransport kan få en preventiv effekt för nedskräpning och dumpning avseende det avfall som genom de ändrade straffbestämmelserna förhoppningsvis förhindras att exporteras till länder med bristfällig avfallshantering. Avfall Sverige konstaterar att förslagen ligger i linje med Avfall Sveriges generella ståndpunkter.

2. Sammanfattning

Avfall Sverige välkomnar regeringens förslag om ändrade straffbestämmelser för otillåten avfallstransport.

3. Bakgrund

Regeringen föreslår att straffansvaret för otillåten avfallstransport ska omfatta den som i fråga om avfall tulldeklarerar, anordnar eller genomför en transport som är avsedd att ske till ett land utanför EU i strid med vissa delar av avfallstransportförordningen. Förslaget innebär att brott fullbordas på ett tidigare stadium än idag och frikopplas från kravet på en fullföljd export.

Regeringen föreslår att det införs en särskild brottsrubricering för grova fall av otillåten avfallstransport med en egen straffskala och det ska finnas ett undantag från straffansvar i ringa fall. Det ska också införas en möjlighet till förverkande av avfall som har varit föremål för brott. Otillåten avfallstransport ska inte längre vara straffbart på försöksstadiet.

4. Generella kommentarer

Avfall Sverige välkomnar regeringens förslag om ändrade straffbestämmelser för otillåten avfallstransport. Otillåten avfallstransport utgör ett problem ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt eftersom det innebär att avfall som skulle ha tagits om hand på ett miljö- och hälsomässigt godtagbart sätt inom ramen för miljöbalkens regelsystem istället i många fall hanteras på ett sätt som i många fall är långt ifrån miljö- och hälsoskyddsmässigt godtagbart.

När det gäller otillåten avfallstransport är elavfall ett exempel på en avfallsfraktion där det sker mycket otillåten avfallstransport. Istället för att avfallet behandlas i enlighet med den prövning av avfallsbehandlingen som har gjorts enligt miljöbalken och med tillämpning av avfallshierarkin och som ett led i EU:s målsättning om cirkulär ekonomi dumpas den del av avfallet som inte tillgodogörs genom den i sig illegala hanteringen vid slutdestinationen.

Till följd av avfallets karaktär som farligt avfall är det därför extra viktigt att otillåten avfallstransport kan beivras och att lagstiftningen är effektiv när det gäller att motverka denna typ av otillåten avfallstransport.

När det gäller kommunernas avfallshantering inom ramen för den kommunala renhållningsskyldigheten i 15 kap. 20 § miljöbalken är stölder från återvinningscentraler ett växande problem. Det är framför allt elavfall och metaller som är i fokus för dessa stölder. Stölderna innebär dels ett arbetsmiljöproblem för den personal som arbetar vid återvinningscentralerna eftersom en hel del av stölderna sker under återvinningscentralernas öppettider under hot och våld. Dessutom innebär stölderna ett miljöproblem eftersom avfallet inte behandlas i enlighet med de krav och intentioner som har ställts upp för avfallsbehandlingen i Sverige.

Förhoppningsvis kan ändrade straffbestämmelser för otillåten avfallstransport ha en viss preventiv verkan för stölder från återvinningscentralerna.

Avfall Sverige uppmanar regeringen att skyndsamt lägga fram en proposition med förslag till de reviderade straffbestämmelserna.

För fortsatta kontakter i dessa frågor hänvisar vi till vår jurist Sven Lundgren, sven.lundgren@avfallsverige.se, telefon 040-35 66 00.

Med vänliga hälsningar,
Avfall Sverige

Claes Thunblad
Ordförande

Weine Wiqvist
VD